

Retouradres

Gemeenteraad van Haarlem

Datum 15 maart 2011
Ons kenmerk CS/CC-2011/56785
Contactpersoon H. Rooijers
Doorkiesnummer 023-5113047
E-mail h.rooijers@haarlem.nl
Onderwerp Traject kadernota

Geachte leden van de raad,

In de memo van 3 februari j.l. informeerde het college u over de decembercirculaire en de ontwikkelingen in het meerjarig financieel beeld. In de memo benadrukten wij dat weliswaar sprake was van een milder dan verwachte rijkskorting op de algemene uitkering, maar dat tegelijkertijd sprake was van een verschuiving van de rijkskortingen naar de doel- en specifieke uitkeringen. De memo sloot af met een overzicht van een aantal tegenvallers, de mededeling van het college dat maatregelen ter compensatie in voorbereiding waren en dat zodra meer duidelijkheid hierover zou ontstaan, de raad opnieuw geïnformeerd zou worden. Deze memo is die volgende stap in de informatieverstrekking op weg naar de kadernota 2011. In deze memo gaan wij in op:

1. Het meerjarig financieel beeld inclusief de maatregelen ter compensatie van tegenvallers
2. De wijze waarop de raad (via de commissies) betrokken wordt bij de verdere voorbereiding naar de kadernota.

Het college heeft onlangs de interne besprekingen over de bezuinigingen afgerond. Dit resulteert erin dat voor zowel het jaar 2011 als voor de Kadernota 2012 e.v. een financieel nagenoeg sluitend beeld gepresenteerd kan worden.

Het college is er daarbij in geslaagd om in de geest van het coalitieakkoord maatregelen te nemen, zoals blijkt uit:

- de lastenstijging zal conform de afspraken beperkt blijven (en niet uitstijgen boven het gemiddelde van de vergelijkbare gemeenten);
- WMO en WWB worden ingezet op het niveau van de ontvangen rijksmiddelen;
- het minimabeleid zal grotendeels worden ontzien en het budget hiervoor zelfs worden verruimd;
- er wordt voortgegaan met de aanpak van het achterstallig onderhoud in de openbare ruimte;

Gaarne bij beantwoording ons kenmerk vermelden.

www.haarlem.nl

- de tegenvallende parkeeropbrengsten vangen we in 2011 op en voor de latere jaren komen wij met nadere voorstellen;
- er zijn middelen gevonden om - ondanks de volledige rijkskorting - het veiligheidsbeleid gedeeltelijk voort te zetten.

De keerzijde is dat erop verschillende terreinen sterk moet worden bezuinigd en dat er veelal op een nadere manier gewerkt zal moeten worden. Ook is er soms sprake van een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen de gemeentelijke overheid en de inwoners waarbij er een groter beroep gedaan wordt op eigen kracht.

In bijlage A treft u in vogelvlucht de tot op dit moment verzamelde belangrijkste tegenvallers en door ons voorgestane maatregelen aan. De meer gedetailleerde informatie over de verschillende onderwerpen (WMO, WWB, Minimabeleid, Parkeeropbrengsten, Beheer en Onderhoud, realisatie taakstellingen coalitieakkoord) leggen wij vast in aparte nota's en/of kunnen wij bespreken in de commissievergaderingen vanaf 17 maart a.s.

Het betreft nadrukkelijk *globale en voorlopige* informatie, die in de komende weken op onderdelen nog kan worden bijgesteld. Het interne proces van bestuursrapportage en kadernota is immers nog in volle gang.

Naast tijdige informatievoorziening aan uw raad, hecht het college aan een helder besluitvormingstraject, waarin de raad tijdig betrokken wordt. Het uitsluitend bij de kadernotabehandeling bespreken van de voorstellen achten wij gezien de omvang van de problematiek te mager. In dat licht hebben wij reeds met u een aantal stappen gezet rond de bezuinigingen op de subsidies en de meer fundamentele wijzigingen die wij voor ogen hebben binnen de WMO.

In de nota's over de specifieke onderwerpen zal worden aangegeven welke bedragen bezuinigd moeten worden, welke maatregelen het college daarvoor voor ogen heeft en welke overwegingen daarbij een rol hebben gespeeld.

In overleg met de griffie is een aantal data vastgelegd voor bespreking van de verschillende onderwerpen. In de bijlage B treft u die data en onderwerpen aan.

Dit zal uiteindelijk resulteren in de opstelling van een kadernota waarvan we de verwachting mogen hebben dat de daarin vervatte voorstellen op voldoende draagvlak in de raad kunnen rekenen.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,
ing. S.M.M. Borgers

de burgemeester,
mr. B.B. Schneiders

Bijlage A. Bijstellingen van het meerjarig financieel beeld.

Inleiding

Voorafgaand aan de inhoudelijke punten schetsen wij in hoofdlijnen nog eens het traject waar wij als gezamenlijk bestuur in zitten.

Taakstelling 24/35 miljoen

In de Kadernota van 2010 is de taakstelling vastgesteld op 24 miljoen (2015) en 35 miljoen (2018). Vorig jaar stelde de raad clusters vast om deze taakstelling in te vullen.

De clusters zijn:

- Inkomsten: woonlasten en leges;
- Investeringsplafond: welke investeringen doet de gemeente nog en het vaststellen van een investeringsplafond (maximum aan de investeringen);
- Subsidies en verbonden partijen: per jaar wordt er structureel 3 miljoen euro (10%) bezuinigd op subsidies aan instellingen en ruim € 5 miljoen aan verbonden partijen;
- Taken: de gemeentelijke taken verminderen (verzelfstandigen) of op een andere manier doen;
- Efficiency: de interne organisatie zo verbeteren dat we hetzelfde werk doen tegen lagere kosten.

Bovenstaande maatregelen zijn gedetailleerd vastgelegd in de Kadernota 2010 en moeten in 2015 24 miljoen en in 2018 35 miljoen euro opleveren. Doelstelling: een evenwichtige verdeling van de pijn.

Extra actie 1

Bij de bespreking van de begroting 2011 in het afgelopen najaar bleek dat er tegenvallers waren, boven op wat de gemeente al wist. Met amendement 77 is vastgesteld dat het college met voorstellen moest komen om de nog extra bezuinigingen vorm te geven.

In januari 2011 zijn deze extra bezuinigingsvoorstellen van ongeveer **twee miljoen euro** door de raad vastgesteld en verwerkt in de begroting.

Extra actie 2

Nu is er sprake van een tweede extra actie. Tijdens het opstellen van de Kadernota kwamen nieuwe tegenvallers aan het licht. Dit ondanks het gunstiger financieel beeld uit de decembercirculaire over de kortingen vanuit het Rijk.

Het uiteindelijke meerjarig financieel beeld moet in “evenwicht” zijn. De gemeente geeft zo’n 450 miljoen euro uit, en moet ervoor zorgen dat er net zoveel binnenkomt om een gezond meerjarig financieel beleid te voeren. Daarom moet er nog eens **zo’n 10 miljoen euro** worden bezuinigd, met name in de eerstkomende jaren. Om deze bezuinigingen te bereiken, overlegt het college over de voorgenomen bezuinigingen en de veranderingen in beleid om de uitgaven beheersbaar te maken.

Circulaire rijk

In december 2010 kwam het rijk met de decembercirculaire. Daarin werd meer duidelijkheid gegeven na een lange tijd van onzekerheid. Uit deze circulaire blijkt dat de korting op de algemene uitkeringen voor de gemeente Haarlem meevallen, maar de wijzigingen op doel- en specifieke uitkeringen waarschijnlijk gaan tegenvallen. Op geldstromen voor bijvoorbeeld de Wmo wordt gekort. Het geheel van mee- en tegenvallers maakt het noodzakelijk de bezuinigingen onverkort door te voeren.

Aparte bespreking gevoelige onderwerpen

Omdat de omvang van de problematiek groot is, worden de volgende onderwerpen apart besproken met de raad en de betrokken instellingen:

- Subsidies: welke instellingen krijgen concreet te maken met een korting?
- Wmo; Hof 2-0: op welke andere manier kan de vraag naar zorg worden beantwoord?
- Minimabeleid; op welke wijze blijven de uitgaven binnen de begroting?
- Parkeeroptbrengsten; hoe kunnen de tegenvallende opbrengsten 2010 in de toekomst worden voorkomen?
- Scenario’s beheer en onderhoud; welk kwaliteitsniveau vinden we nodig verdeeld over de stad?

Kadernota 2011

Deze vijf onderwerpen geven mede invulling aan de extra bezuiniging uit *Extra actie 2*. De resultaten van de bespreking van deze onderwerpen moeten mee in de Kadernota om een goed afgewogen meerjarig financieel beeld voor 2012 – 2016 te kunnen vaststellen. Met de uitkomsten van de aparte nota's, het invullen van de oorspronkelijke taakstelling en het totale financiële plaatje wordt de Kadernota de komende weken opgebouwd.

Het meerjarig financieel beeld geactualiseerd

Het meerjarig financieel beeld is bestuurlijk voor het laatst bijgesteld bij de vaststelling van de programmabegroting 2011/2015. Sedert dat moment van vaststelling hebben zich nieuwe ontwikkelingen voorgedaan, die dienen te leiden tot een bijstelling van het meerjarig financieel beeld. In onze memo van 3 februari j.l. hebben wij u hierover bericht. Wij starten deze toelichting met de reeds genoemde bestuurlijke besluiten op dit punt.

Bestuurlijke besluitvorming	2011	2012	2013	2014	2015
Begroting 2011/2015	-13 v	-78 v	-60 v	920 n	4.559 n
Bestuursrapportage 2010.2	461 n	744 n	940 n	729 n	737 n
Bestuurlijk vastgesteld Meerjarig financieel beeld	448 n	666 n	880 n	1.649 n	5.296 n

1. Effecten Haarlemse ontwikkelingen (Berap 2010.2)

De bijstellingen starten met het opnemen van het effect van de bestuurlijk vastgestelde bestuursrapportage 2010.2. Er was bij de begroting al sprake van een niet sluitend beeld voor de laatste planningsjaren. Dit niet sluitend beeld is verder versterkt en over alle planningsjaren van toepassing.

2. Budgettair effect decembercirculaire 2010

Uit de decembercirculaire 2010 blijkt het volgende (zie bijlage 2 voor de financieel technische details):

- Bij het opstellen van de begroting 2011 hebben wij nog aangenomen dat het gemeentefonds de komende jaren niet zou groeien (een accres van 0%). Er blijkt nu wel sprake te zijn van een groei van het gemeentefonds.
- de directe algemene korting op het gemeentefonds als gevolg van rijksombuigingen blijft € 1,7 miljard
- De gevolgen van expliciet in het regeerakkoord genoemde kortingen op diverse beleidsterreinen op het gemeentefonds zijn € 0,27 miljard. Dit gaat om lokaal inkomensbeleid, schuldhelpverlening, omgevingsdiensten en het aantal politieke ambtsdragers.

Naast het verwerken van de decembercirculaire hebben wij de verdeelmaatstaven geactualiseerd (zoals aantal inwoners, aantal bijstandsgerechtigden enz.).

Het bovenstaande betekent voor Haarlem dat de raming van de algemene uitkering toeneemt met € 14,7 miljoen tot bijna € 161 miljoen in 2015.

Decembercirculaire	2011	2012	2013	2014	2015
Effect voor meerjaren begroting	1.571 n	-621 v	-4.695 v	11.500 v	-14.700 v

3. Effect korting op WMO

Het rijk heeft een aanzienlijke korting vastgesteld op de specifieke WMO-middelen. De korting loopt op van € 2.460.000 in 2011 naar structureel € 3.267.000 vanaf 2012

WMO	2011	2012	2013	2014	2015
Rijkskorting	2.460 n	3.267 n	3.267 n	3.267 n	3.267 n
Maatregelen conform Hof 2.0	-35 v	-452 v	-1.279 v	-1.767 v	-2.217 v
Onttrekking ivm schrappen projecten	-500 v				
Onttrekkingen uit Reserve WMO	-925 v	-1.315 v	-488 v		
Onttrekking/toevoeging reserve WMO	-1000 v		500 n	500 n	
Effect op het meerjarig financieel beeld	0 n	1.500 n	2.000 n	2.000 n	1.050 n

Voor het opvangen van deze rijkskortingen heeft het college een voorstel voor een geheel andere wijze van benaderen van de verstrekkingen en voorzieningen (Hof 2.0) aan de raad voorgelegd. Deze systeem-innovatieve benadering kan op termijn er toe bijdragen dat de gemeentelijke uitgaven weer binnen de van het rijk ontvangen middelen worden gebracht. Om de termijn van ombuiging ook financieel op te vangen en een bijdrage te leveren aan de financiële problematiek in de eerste jaren (2011/2012) zijn uitnames gepland uit de reserve WMO.

Voorts stelt het college voor om van het reeds binnen de WMOreserve bestemde deel voor specifieke projecten (*Wie wat bewaart heeft niets en Welzijnswerk klaar voor de toekomst*) een aantal projecten te schrappen, zodat een bedrag van € 500.000 kan vrijvallen voor het opvangen van de taakstellingen.

4. Effect korting op de WWB

Ook op de WWB zal een rijkskorting gaan plaatsvinden, die noopt tot beleidsbijstellingen bij de uitvoering van de WWB/WIJ. Het college is bij het vaststellen van de noodzakelijke maatregelen uitgegaan van het principe van de neutrale gemeente. Haarlem is jarenlang een voordeel gemeente geweest (de rijksmiddelen overstegen de werkelijke uitgaven). Het voordeel uit de afgelopen jaren wordt door de kortingen van het rijk teniet gedaan. Om tenminste op het niveau van een neutrale gemeente te blijven zal per saldo sprake zijn van een nadeel voor de algemene middelen conform de opgenomen reeks in de tabel. De verdere nadelen dienen te worden opgevangen door de volgende bijstellingen in het beleid:

- Versterking van de handhaving, zowel aan de poort als in het bestand
- Bevorderen van deeltijdinkomsten die verrekend kunnen worden met de uitkeringen
- Versnelling van de uitstroom naar werk van kansrijke bijstandsgerechtigden door samenwerking met uitzendbureau's

WWB: effect rijkskortingen en maatregelen	2011	2012	2013	2014	2015
Rijkskorting	3.700 n	5.740 n	4.610 n	3.950 n	3.450 n
Effect maatregelen en wijziging bestandvolume		-3.040 v	-2.910 v	-2.750 v	-2.750 v
Onttrekking uit reserve WWB ivm schrappen projecten	-789 v				
Effect op het meerjarig financieel beeld	2.911 n	2.700 n	1.700 n	1.200 n	700 n

Met de genomen beleidsmaatregelen beoogt het college het budgettaire risico op de uitvoering van de WWB te verkleinen. De ramingen van budgetten en uitgaven voor de jaren na 2011 zijn daarnaast met onzekerheden omgeven als gevolg van de voorgenomen stelselwijzigingen in de sociale zekerheid.

5. Bijstellingen minimabeleid

In de afgelopen jaren heeft incidentele bijstelling plaatsgevonden op de uitgaven voor de minima. De uitgaven bleken gedurende het jaar zo'n € 500.000 boven de oorspronkelijke begroting uit te komen. Deze situatie acht het college ongewenst en bijstelling van de regelingen voor de minima zijn dan ook noodzakelijk. Om tevens uitvoering te geven aan de uitgangspunten van het coalitieakkoord stelt het college daarnaast voor het beschikbare budget te verhogen. Hiermee schept het college ruimte voor het instandhouden en ontwikkelen van een meer activerende inkomensondersteuning aan minima.

Het college stelt voor de volgende maatregelen te nemen:

- Het budget in 2011 met € 100.000 te verhogen voor de jaren 2012 e.v. met structureel € 340.000.
- Laten vervallen van de reserve Aboutaleb gelden in 2011 (eenmalig voordeel € 100.000)
- Verlagen van de raming van de kosten voor de ziektekostenverzekering voor minima
- Afschaffen van de schoolkostenregeling en deze vervangen door een regeling Jeugd en Onderwijs
- Daarmee zullen de verstrekkingen naar verwachting binnen de geraamde begroting uit gaan komen.

Minimabeleid	2011	2012	2013	2014	2015
Bijstelling begroting naar feitelijk verstrekkingniveau	500 n	500 n	500 n	500 n	500 n
Schrappen reservering Aboutaleb-gelden	-100 v				
Inzetten Zilveren Kruis Achmea gelden	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v	-100 v
Herijking Bijz. Bijstand onderdeel herinrichting		-100 v	-100 v	-100 v	-100 v
Afschaffen regeling schoolkosten	-200 v	-260 v	-260 v	-260 v	-260 v
Opvangen rijkskorting op "jeugdregelingen"		300 n	300 n	300 n	300 n
Effect op het meerjarig financieel beeld	100 n	340 n	340 n	340 n	340 n

In 2012 vervallen incidentele dekkingen voor het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds. Het college acht het gewenst dat deze regelingen worden voortgezet en brengt de kosten van deze specifieke regelingen en van de boven genoemde regeling Jeugd en Onderwijs ten laste van de algemene middelen.

Per saldo voegt het college vanuit de algemene middelen een bedrag van € 340.000 toe aan de uitvoering van het minimabeleid. Een separate nota met een uitgebreidere toelichting wordt binnenkort aan de raad gezonden.

6. Rijkskortingen WSW (volledig op te vangen binnen eigen beleidsveld)

Het rijk gaat de bijdrage aan Paswerk voor de SW-ers korten. Met een landelijke bezuiniging van € 120 miljoen wordt de korting voor Paswerk ingeschat op € 1,4 miljoen. Het Haarlemse aandeel is 80% zodat het risico € 1,1 miljoen bedraagt. In het begrotingsjaar 2011 heeft Paswerk een pakket aan maatregelen voorgesteld, waardoor het tekort wordt teruggebracht tot circa € 0,6 miljoen. Voor het samenstellen van de begroting 2012 worden in het Dagelijks Bestuur van Paswerk voorstellen voorbereid.

7. Vervallen rijksmiddelen tbv Sociale Veiligheid

De rijksmiddelen voor sociale veiligheid (Montfransgelden) hebben een tijdelijk karakter. Per 2012 zullen deze middelen (€ 1.134.000) vervallen. In het coalitieakkoord wordt grote waarde gehecht aan de sociale veiligheid in Haarlem. Het college stelt dan ook voor om het wegvallen van deze middelen voor 2/3-deel te compenseren (per saldo netto compensatie € 784.000 structureel) uit de algemene middelen

Sociale Veiligheid	2011	2012	2013	2014	2015
Compensatie rijksmiddelen		1.134 n	1.134 n	1.134 n	1.134 n
Korting op compensatie 33%		-350 v	-350 v	-350 v	-350 v
Compensatie = effect op meerjarig financieel beeld		784 n	784 n	784 n	784 n

8 Uitwerking haalbaarheid taakstellingen

Overeenkomstig de afspraken bij de behandeling van kadernota 2010 en begroting 2011/2015, heeft het college de afgelopen maanden nader onderzocht of de bezuinigingsmaatregelen uit het

coalitieakkoord ook daadwerkelijk kunnen worden uitgevoerd. In een apart aan de raad toe te zenden notitie (en samengevat in de paragraaf *Bezuinigingen* in de kadernota) zal nader worden ingegaan op de uitkomsten van die onderzoeken. Begin april zal die aparte notitie aan u worden toegezonden. Hier wordt volstaan met de belangrijkste afwijkingen en het uiteindelijk effect van het totaal aan onderzoeken en nadere vaststellingen. Nadrukkelijk is nog sprake van *voorlopige* cijfers een aantal onderzoeken wordt deze weken nog afgerond en dit kan aanleiding zijn tot wijziging van de cijfers. De belangrijkste bijstellingen hebben betrekking op:

1. de verhoging van de woonlasten. In het coalitieakkoord is afgesproken dat de woonlasten niet verder zullen stijgen dan tot het niveau van het gemiddelde van de grotere gemeenten. Deze norm is door ons gekoppeld aan de rangschikking op basis van de COELO-rapportages (COELO: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden). Thans blijkt dat door wijziging van de maatstaven de rangschikking voor Haarlem wijzigt (van een 27e naar een 18e plaats van de in totaal 37 gemeenten). Het college is van mening dat geen concessies moeten worden gedaan aan één van de ijkpunten van het coalitieakkoord. Omdat op grond van de herziene rangschikking de ruimte voor woonlastenverhoging beperkt is, zal deze taakstelling aanzienlijk minder bijdragen aan dan oorspronkelijk geraamd.
2. De kortingen op de bijdragen voor de Verbonden Partijen blijven weliswaar gebaseerd op de 15% voor 2018, zoals in het coalitieakkoord benoemd, maar de nadere beschouwing van de berekeningsgrondslagen leidt tot herziening van het haalbaar geachte totaalbedrag (zie separate collegenota d.d. 08.03.2011 hierover).
3. In de cluster Efficiency zullen de bezuinigingen op de inhuur en de efficiency eerder worden gerealiseerd dan gepland. Hierdoor ontstaat in 2011 (zie programmabegroting 2011/2015) en 2012 een voordeel.
4. In de cluster Taken zijn een aantal maatregelen opgenomen die betrekking hebben op de gemeentelijke organisatie en de verzelfstandiging van de taken en taakuitvoering. De in het coalitieakkoord opgenomen maatregelen worden momenteel nog verder onderzocht en beoordeelt op hun financiële opbrengst. In april stellen wij vast welke opbrengst daadwerkelijk verwacht mag worden. In de nu gepresenteerde cijfers zijn deze posten voorlopig nog allemaal op haalbaar ingeschat.
5. In het geheel van de Taakstellingen is een stelpost opgenomen van € 1.500.000 per 2015. In deze opstelling is de realisatie van deze stelpost voorlopig op nihil gesteld.

Resultaat haalbaarheid taakstellingen	2011	2012	2013	2014	2015
Oorspronkelijk opgenomen taakstelling	1.431 n	-6.907 v	-11.829 v	-19.074 v	-23.955 v
Thans verwachte realisatie	304 n	-8.289 v	-12.053 v	-19.108 v	-20.946 v
Raming risico bij uitvoering		250 n	500 n	1.000 n	1.500 n
Frictie ivm formatiereductie			500 n	1.000 n	1.500 n
Effect op het meerjarig financieel beeld	**	-1.132 v	776 n	1.966 n	6.009 n

** voordeel reeds verwerkt bij de bijstelling van de begroting (amendement 77)

Het college constateert verder dat weliswaar ingezet wordt op het realiseren van de bijgestelde totale taakstelling, maar dat rekening gehouden dient te worden met tegenvallers bij de verdere uitwerking of bespreking met derden/andere besturen. Veiligheidshalve wordt hiervoor een stelpost opgenomen.

De bezuinigingen zullen tevens gaan leiden tot het verminderen van de organisatie-omvang. Ervaring leert dat bij dergelijke operaties sprake zal zijn van frictie. Het college heeft voor deze kosten een stelpost opgenomen, die oploopt tot € 1.500.000 in 2015. Vermoedelijk zullen deze kosten in de jaren daarna weer afnemen.

9. Overige nadelige effecten:

Bij het samenstellen van de kadernota zullen alle structurele doorwerkingen uit de jaarrekening en berap 2011.1 worden opgenomen. *Momenteel worden deze gegevens nog verzameld en geanalyseerd.* Onderstaand een tweetal onderwerpen waarover het college de raad nu al wenst te informeren.

A. kosten Spaarnezicht

In het besluit van 25 januari j.l. heeft het college besloten dat Spaarnezicht met ingang van 2011 aansluit op de Brede Centrale Toegang. De financiële consequenties van dit besluit dienen nog verder te worden uitgewerkt. Voorlopig voorziet het college een structureel nadeel, dat meegneomen dient te worden in het meerjarig financieel beeld.

Spaarnezicht	2011	2012	2013	2014	2015
Kosten Spaarnezicht		244 n	244 n	244 n	244 n
Bezuiniging binnen beleidsveld		-164 v	-164 v	-164 v	-164 v
Effect op meerjarig financieel beeld		80 n	80 n	80 n	80 n

B. parkeeropbrengsten

Bij het vaststellen van de jaarrekening 2010 constateren wij een aanzienlijke tegenvaller op de parkeeropbrengsten. Door de bijzondere omstandigheden 2010 (brand Appelaargarage, slechts gedeeltelijk beschikbaar zijn van de Raaksgarage en de beperkte parkeermogelijkheden door verschillende werkzaamheden aan bijv. Stationsplein e.o.) is moeilijk in te schatten of en in welke mate er sprake is van een structureel effect. Wij beraden ons over maatregelen en zullen hierover separaat met de raad van gedachten wisselen. Vooralsnog gaan wij er van uit dat de opbrengsten na nog een tegenvallend jaar 2011, vanaf 2012 weer tot begrotingsniveau zullen stijgen. Mocht realisatie achterwege blijven zullen hiervoor extra bezuinigingen voorgesteld worden.

Parkeeropbrengsten	2011	2012	2013	2014	2015
Effect voor het financieel beeld	2.200 n	0	0	0	0

Resumerend: het effect van de genoemde onderwerpen

Het resultaat van de ontwikkelingen als genoemd onder de hiervoor vermelde punten 1 tot en met 9B kunnen als volgt worden samengevat:

Onderwerp	2011	2012	2013	2014	2015
Begroting 2011	-13 v	-78 v	-60 v	920 n	4.559 n
1 Doorwerking bestuursrapportage 2010-2	461 n	744 n	940 n	729 n	737 n
2 Budgettair effect december-circulaire	1.571 n	-621 v	-4.695 v	-11.500 v	-14.700 v
3 Effect korting op WMO		1.500 n	2.000 n	2.000 n	1.050 n
4 Effect korting op WWB	2.911 n	2.700 n	1.700 n	1.200 n	700 n
5 Bijstellingen minimabeleid	100 n	340 n	340 n	340 n	340 n
6 Rijkskortingen WSW	0	0	0	0	0
7 Vervallen rijksmiddelen sociale veiligheid	0	784 n	784 n	784 n	784 n
8 Uitwerking haalbaarheid taakstellingen	0	-1.132 v	776 n	1.966 n	6.009 n
9A Netto lasten Spaarnezicht	0	80 n	80 n	80 n	80 n
9B Parkeeropbrengsten	2.200 n	0	0	0	0
Subtotaal effect op meerjarig financieel beeld	7.230 n	4.317 n	1.865 n	-3.481 v	-441 v

Voorlopig beeld brief 1 februari december-circulaire	7.719 n	5.845 n	985 n	-5.551 v	-5.604 v
Verschil	-489 v	-1.528 v	880 n	2.070 n	5.136 n

10. Maatregelen om tot een sluitend meerjarig beeld te komen

Het resultaat van bovenstaande tegenvallers noopt opnieuw tot extra maatregelen om met name de eerste jaren (2011/2012) sluitend te krijgen. Gezien de ruimte die ontstaat in de latere jaren heeft het college daarbij met name gezocht naar mogelijkheden van uitstel van maatregelen en uitruil van beschikbare middelen.

Onderwerp	2011	2012	2013	2014	2015
Meerjarig Financieel beeld na specifieke maatregelen	7.230 n	4.317 n	1.865 n	-3.481 v	-441 v
Financieel technische maatregelen					
1 Verschuiving dotatie aan algemene reserve	-600 v	-400 v	-900 v	1.900 n	
2 Vervallen dotatie Algemene Reserve ivm solvabiliteit			-600 v		
3 Verschuiven onttrekking uit res Precario kabels&leiding		-700 v	700 n		
4 Inzetten vrijval reservering Raaksrotonde	-1.200 v				
4 Inzetten vrijval reservering Nicolaasbrug	-300 v				
Overige maatregelen					
5 Beheer&Onderhoud verlaging/doorschuiven	-2.000 v	-1.000 v	-1.000 v	1.000 n	1.000 n
6 Uitstel vervanging straatnaambordjes voor 1 jaar	-80 v				
7 Invoering nieuwe monumentenregeling 1 jaar uitstellen	-200 v				
8 eenmalig vrijvallen van BLS-middelen	-1.000 v				
9 Reservering Overschrijdingsregeling laten vrijvallen	-250 v				
10 Budget functionele aanpassingen: 1 jaar geen uitgaven		-800 v			
11 Extra afstoten niet strategisch bezit	-500 v	-1.000 v			
12 Opleidingsbudget verlagen		-150 v			
Subtotaal effect op meerjarig financieel beeld	-6.130 v	-4.050 v	-1.800 v	2.900 n	1.000 n
Bijgesteld meerjarig financieel beeld	1.100 n	267 n	65 n	-581 v	559 n

Financieel technische maatregelen

1. Bij het opstellen van de begroting 2011/14 is ter versterking van de algemene reserve een serie dotaties opgenomen. Gezien de financiële problematiek in de eerste begrotingsjaren stelt het college voor deze dotaties door te schuiven naar 2014.
2. In de begroting is nog eenmalig een dotatie aan de algemene reserve opgenomen in 2013. Het college stelt voor deze dotatie te laten vervallen.
3. Ten behoeve van een eventueel niet te realiseren opbrengst kabels en leidingen was een reserve gevormd, die in de komende jaren gaat vrijvallen. Voorgesteld wordt deze vrijval anders over de jaren 2012 en 2013 te verdelen, zodat een evenwichtiger beeld ontstaat.
4. De reserveringen voor Nicolaasbrug en Raaksrotonde zijn vrijgevallen bij het rekeningresultaat 2010. Inzet voor het financieel moeilijke jaar 2011 is daardoor mogelijk.

Overige maatregelen

5. Beheer en onderhoud. Mede als gevolg van gunstige aanbestedingsresultaten is het mogelijk op de budgetten beheer en onderhoud openbare ruimte een extra besparing in te boeken voor de jaren 2011 (€ 2 miljoen) t/m 2013 (€ 1 miljoen p.j.). Om verder achterstallig onderhoud te voorkomen verhogen we de budgetten in 2014 en 2015 met € 1 miljoen. Tevens zien wij mogelijkheden (en voldoende aanleiding) om het centrum van de stad voorlopig een aantal jaren te ontzien, waar het de aanpak in de openbare ruimte betreft. Het uitstellen van projecten (ten laste van de exploitatiebudgetten) behoort tevens tot de mogelijkheden, waarbij wij Haarlem-Oost en Schalkwijk zullen ontzien. Wij komen begin april 2011 met een separate nota over de scenario's rond het beheer en onderhoud.

6. De komende jaren staat een stadsbrede vervanging van de straatnaambordjes op het programma. Deze vervangingsactie kan 1 jaar worden uitgesteld, waardoor € 80.000 kan worden bezuinigd.
7. In het kader van de uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst heeft het College besloten een Verordening Haarlemse Monumenten Lening te maken. Op basis van deze verordening kunnen eigenaren een goedkope lening afsluiten voor restauratie van het gemeentelijk monument. De verordening wordt op dit moment voorbereid. Het college stelt de invoering van de verordening uit tot 2012, waardoor in 2011 een bedrag van € 200.000 kan vrijvallen.
8. Over de middelen Besluit Lokatiegebonden Subsidies (BLS) heeft de Provincie definitief beslist (op basis van het gerealiseerd aantal woningen in de afgelopen jaren). Beschikbaar is momenteel circa € 7,5 miljoen. De middelen zijn bestemd voor het wegnemen stagnaties in woningbouwprojecten. Nog niet alle middelen zijn bestemd; een bedrag van € 1 miljoen kan vrijvallen.
9. Voor de financiële gelijkstelling van Bijzonder en Openbaar Onderwijs worden de door de gemeenten gemaakte kosten voor beide gelijkgetrokken. Voor de 'afrekening' met het bijzonder onderwijs is een reservering gemaakt. Deze blijkt thans niet volledig nodig en kan voor een bedrag van € 250.000 worden ingezet.
10. De verordening materiële en financiële gelijkstelling geeft aan dat de raad voor een voorziening een subsidieplafond kan vaststellen, dit kan overdragen aan het college en het college daarbij de gemeentebegroting in acht neemt.
Voor de voorziening Functieverbeterende aanpassingen / onderhoud **geldt het subsidieplafond** hetgeen is opgenomen onder 'Beschikbaar investeringsbudget'(art. 2). In de verordening staat een bedrag van **maximaal** € 800.000,- op jaarbasis gedurende de periode 2009-2018 (punt 3, blz. 10 verordening). Het college acht het acceptabel ook binnen het beleidsveld van de onderwijshuisvesting te zoeken naar een bijdrage voor de noodzakelijke bezuiniging en stelt aan de raad voor om éénmalig het plafond vast te stellen op € 0,0.
11. Het college acht het haalbaar om in 2011 en 2012 resp. € 0,5 en € 1,0 miljoen extra opbrengsten uit de verkoop van NIET-strategisch bezit te genereren. Dit bovenop de reeds ingeplande opbrengst van € 1 miljoen per jaar.
12. Hoewel in de cluster efficiency in de eerste jaren meer bezuinigingen worden gerealiseerd dan in het coalitieakkoord geraamd (zie punt 6) vindt het college ook een bijdrage vanuit de gemeentelijke organisatie aan de extra bezuinigingsopgave noodzakelijk

Het nadelig saldo 2011 zal in het totaal van de voor en nadelen uit berap 2011.1 ten laste worden gebracht van de algemene reserve.

0-0-0

BIJLAGE B: KALENDER KADERNOTATRAJECT + Specifieke Onderwerpen

Wanneer	Wat	Wie
15 maart	Besluiten op ingediende zienswijzen kortingen subsidies Besluit informatieverstrekking aan de raad over hoofdlijnen financieel beeld en proces kadernota	B&W
16 maart	Brief aan de raad over meerj. Financieel beeld en proces kadernota	B&W
22 maart	Collegebehandeling Minimabeleid	B&W
23 maart	Heroverweging Projecten en Investerings (vervolg)	Besloten Cie Ontw.
24 maart	Bespreking reactie College op Zienswijzen kortingen subsidies Taakstelling op Verbonden Partijen	Cies
29 maart	Collegebehandeling Beheer en onderhoud openbare ruimte	B&W
5 april	Bespreken rapportage realisatie bezuinigingen 24/35	B en W
7 april	Ciebehandeling Minimabeleid, Beheer en Onderhoud Openbare ruimte Globaal meerjarig fin.beeld	Cie
12 april	Bespreking in B en W van Financiële hoofdlijnen (betreft: belangrijkste fin. afwijkingen t.o.v. bestaande ramingen) Sigarendoos en uitwerking bezuinigingen ook hoofdlijnen IP en MPG. Incl reacties cies van 7 april	B en W
14 april	Bespreking rapportage realisatie bezuinigingen 24/35	Cie Bestuur
April	Bespreking nota parkeeropbrengsten (nog uit te werken)	B&W/Cie
26 april	Concept-Kadernota, IP en MPG ter bespreking in college	B en W
28 april	Bespreking Hof 2.0 Bespreking keuzemenu's	Cie Samenleving Cie Bestuur
10 mei	Vaststellen kadernota, IP en MPG door college van B en W Persbericht en voorbereiding perstoelichting gereed	B en W
12 mei	Raadsleden ontvangen kadernota en 1e bestuursrapportage. Presentatie voor de raad	Raadsleden
16 mei	Raadsleden ontvangen IP en MPG	Raadsleden
31 mei	Raadsleden dienen vragen in (uiterlijke datum) vóór 12 uur	Raadsleden
9 juni	Luisterzitting kadernota	Raadsleden
27 juni	30 juni	Behandeling Kadernota 2010 in de Raad Raad